

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน : กรณีศึกษา โรงเรียนยางวิทยาคม อำเภอศรีบรีอ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยเพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน : กรณีศึกษา โรงเรียนยางวิทยาคม อำเภอศรีบรีอ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในครั้งนี้ มีกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย

1.1.2 ครูวิชาการผู้รับผิดชอบโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จำนวน 1 คน

1.1.3 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ รวมจำนวน 4 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.2.1 ผู้บริหารและรองผู้บริหารโรงเรียนยางวิทยาคม จำนวน 2 คน

1.2.2 ครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนยางวิทยาคม จำนวน 15 คน

1.2.3 นักเรียนโรงเรียนยางวิทยาคม จำนวน 496 คน

สำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญนั้นมีบทบาทหน้าที่ให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนยางวิทยาคม รวมถึงปัญหาที่พบในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนและรวบรวมข้อมูลประเมินมาตรฐานการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการประกันคุณภาพ

ระยะที่ 2 พัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน

วิธีดำเนินการทั้ง 2 ระยะนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอดังต่อไปนี้

1. ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการประกัน

คุณภาพ

1.1 วัตถุประสงค์ เพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนยางวิทยาคม

1.2 เป้าหมาย เพื่อนำข้อมูลไปเป็นฐานในการพัฒนาในระยะที่ 2 ต่อไป

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.3.1 ผู้บริหารและรองผู้บริหารโรงเรียนยางวิทยาคม จำนวน 2 คน

1.3.2 ครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนยางวิทยาคม จำนวน 15 คน

1.3.3 นักเรียนโรงเรียนยางวิทยาคม จำนวน 496 คน (โดยศึกษาจาก

นักเรียนทั้งหมด)

1.4 เครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์กลุ่ม

1.5 สถานที่

ห้องประชุมพัฒนาการศึกษาโรงเรียนยางวิทยาคม

1.6 ระยะเวลา

1 เดือน ระหว่างวันที่ 1 พ.ค. - 31 พ.ค. 2551

1.7 วิธีดำเนินการ

1.7.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research : AR) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนในโรงเรียนยางวิทยาคม

1.7.2 ศึกษารายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนยางวิทยาคม โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน

คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ศึกษารายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) รายงานการศึกษาตนเอง (Self Study Report : SSR) และแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อค้นหามาตรฐานที่ไม่ได้มาตรฐานคุณภาพ สมศ. และหามาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำไม่เป็นที่น่าพอใจเพื่อนำไปเป็นกรอบในการพัฒนา

1.7.3 วิเคราะห์ เปรียบเทียบ การรายงานผลการประเมินแต่ละมาตรฐานจากการประเมินภายในตนเองและการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.

1.7.4 ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และคณะครูโรงเรียนยางวิทยาคมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านผู้เรียน

1.7.5 สังเคราะห์ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ ต่างๆ และผลการสัมภาษณ์ สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านผู้เรียนของคณะครูโรงเรียนยางวิทยาคมเพื่อใช้เป็นตัวแปรหรือกรอบที่จะทำการศึกษา

1.8 ผลที่ได้รับ ข้อเสนอเชิงคุณภาพ สำหรับพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน

2. ระยะที่ 2 พัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน

2.1 วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่

2.2.1 ผู้บริหารและรองผู้บริหาร โรงเรียนยางวิทยาคม ในปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 คน

2.2.2 ครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนยางวิทยาคม ในปีการศึกษา 2551 จำนวน 15 คน

2.2.3 นักเรียนโรงเรียนยางวิทยาคม จำนวน 496 คน (โดยเอา Population ของทั้งหมดนักเรียน)

2.3 เครื่องมือ

2.3.1 โครงการ / กิจกรรม

2.3.2 แนวทางการพัฒนา

2.3.3 แบบสัมภาษณ์

2.3.4 แบบสังเกต

2.3.5 แบบประเมินโครงการ / กิจกรรม

2.4 สถานที่ โรงเรียนยางวิทยาคม ตำบลยาง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

2.5 ระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 (ระหว่างวันที่ 16 พ.ค. 51 - 31 ต.ค. 51)

2.6 วิธีดำเนินการ

2.6.1 ประชุมสัมมนา เพื่อสร้างความตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ แนวปฏิบัติและทดลองปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการให้กับคณะครูโรงเรียนยางวิทยาคมในประเด็นต่างๆ ที่สำคัญ ได้แก่ การประกันคุณภาพภายใน การกำหนดยุทธศาสตร์หลักเพื่อการพัฒนาการประกัน (Strategic Themes) การกำหนดตัวชี้วัดที่สำคัญ (Key Performance Indicators : KPI) กำหนดเป้าหมาย (Target) และโครงการ (Initiatives) เพื่อสนองยุทธศาสตร์หลัก

2.6.2 ผู้วิจัยร่วมคณะครูทุกคนในโรงเรียน จัดทำแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน สาระสำคัญของเอกสารเล่มนี้ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนยางวิทยาคม การกำหนดยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน การเลือกยุทธศาสตร์สำคัญสำหรับการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญเพื่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา การกำหนดความรับผิดชอบและการจัดทำรายละเอียดของตัวชี้วัด การกำหนดเป้าหมาย และโครงการหรือกิจกรรมสำคัญ และการตรวจติดตาม และการประเมินผล รายละเอียดของแนวการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน ขอสรุปขั้นตอนการดำเนินการพอสังเขปได้ดังนี้

1) กำหนดยุทธศาสตร์หลัก (Strategic Themes) โดยเลือกยุทธศาสตร์ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและมีผลกระทบหรือสะท้อนผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยรวม

2) กำหนดตัวชี้วัดคุณภาพ (Key Performance Indicators : KPI) ผู้วิจัยได้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการกำหนดยุทธศาสตร์หลัก กล่าวคือได้ร่วมกับคณะครูผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนทุกคน โดยพิจารณาว่าองค์ประกอบย่อยของแต่ละยุทธศาสตร์หลัก ที่สำคัญและจะเป็นกุญแจ (Key) สู่ความสำเร็จมีอะไรบ้าง

3) กำหนดเป้าหมาย (Target) ในการดำเนินงานตาม KPI แต่ละตัวนั้น ผู้วิจัยร่วมกับคณะครูกำหนดเป้าหมายขึ้น โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) สภาพบริบทการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาเป็นพื้นฐาน (Based Line) ในการคิดและกำหนดเป้าหมาย ผนวกกับการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ศักยภาพของครู / อาจารย์ งบประมาณที่ใช้ และข้อจำกัดในการศึกษาในครั้งนี้ด้วย

4) กำหนดโครงการ (Initiative or Project) เพื่อให้ยุทธศาสตร์หลัก เกิดผลเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ จึงได้จัดทำโครงการสนองยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดคุณภาพ ให้ได้โครงการของ KPI ครบทุกตัว

5) กำหนดผู้รับผิดชอบ – ผู้สนับสนุน (Owners-Supporters) การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านผู้เรียน : กรณีศึกษาโรงเรียน ขางวิทยาคมครั้งนี้ ถือเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารและคณะครูทุกคน จึงได้กระจาย ความรับผิดชอบในการดำเนินงานไปยังทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกฝ่ายงานพิเศษที่รับผิดชอบ และผู้บริหาร โรงเรียนมีหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานทุกโครงการ

6) กำหนดระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณที่ใช้ ของแต่ละ โครงการ เพื่อความสะดวกในการติดตามและประเมินผล ตลอดจนการประสานงานด้านต่างๆ

7) กำหนดระยะเวลาดำเนินการของผู้วิจัย เพื่อความสะดวกของทุกฝ่าย และเพื่อให้มีกรอบเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจนและเพื่อความสะดวกของทุกฝ่าย จึงได้ กำหนดระยะเวลาในการออกตรวจเยี่ยม และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการต่างๆ

8) กำหนดการตรวจติดตามและประเมินผลงานของผู้บริหาร โรงเรียน สำหรับผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน และผู้วิจัย ในการตรวจติดตามผล การดำเนินงานตามตัวชี้วัดหรือโครงการต่างๆ หรือรายงานความก้าวหน้า เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสะท้อนผลการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่การวางแผนแก้ปัญหา อุปสรรคอีกครึ่งหนึ่ง และ ในการตรวจติดตามแต่ละครั้งผู้ตรวจจะต้องวินิจฉัยว่าตัวชี้วัดนั้นมีผลการดำเนินงานอยู่ใน ระดับใด (3 ดาว, 2 ดาว และ 1 ดาว) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้รับผิดชอบโครงการของ ตัวชี้วัดต่างๆ เกิดการแข่งขันกับตัวเอง และผู้รับผิดชอบโครงการอื่นๆ

ตารางที่ 4 การกำหนดขอบเขตข้อมูลสัญลักษณ์เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของ
ตัวชี้วัดต่างๆ

สัญลักษณ์	ความหมาย
☆☆☆	ตัวชี้วัดบรรลุเป้าหมาย
☆☆	ผลการดำเนินงานยังไม่บรรลุเป้าหมายและควรมีการควบคุมหรือคอยระวัง เนื่องจากอาจมีความผิดปกติเกิดขึ้นได้
☆	ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายและยังไม่มีการแก้ไขปรับปรุง

2.6.3 ผู้วิจัยร่วมกับคณะครูของโรงเรียนยางวิทยาคม นำโครงการต่างๆ ไปใช้กับการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research : AR) เป็นหลัก มีขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นวางแผน (Plan) มีกิจกรรมดังนี้

1.1) ผู้วิจัยและโรงเรียนร่วมกันวางแผนเตรียมจัดประชุมปฏิบัติการ (Workshop)

1.2) ประชุมชี้แจง สร้างความตระหนัก แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินแต่ละโครงการตลอดจนเก็บรวบรวมผลการดำเนินงานด้วย

1.3) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และระดับคุณภาพมาตรฐาน ของการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อสร้างความตระหนักในปัญหา เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

1.4) พิจารณาดึงสาเหตุ และแนวทางแก้ไขจุดที่ควรพัฒนา หรือ พิจารณาองค์ประกอบการประกันคุณภาพภายใน ด้านที่มีระดับคุณภาพต่ำ และหาทางพัฒนา จุดเด่นให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืนต่อไป

1.5) จัดทำแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านผู้เรียน

1.6) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบโครงการของ KPI ทุกตัว

2) ขั้นการปฏิบัติ (Act) ผู้วิจัยและโรงเรียนร่วมกันทำกิจกรรม ดังนี้

2.1) คณะครูลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ (แนวทางการพัฒนา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน : กรณีศึกษา โรงเรียนยางวิทยาคม)

2.2) แต่งตั้งกรรมการชุดต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวก ควบคุม กำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามผลและประเมินผลการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน

2.3) สร้างเครื่องมือเพื่อทำการสำรวจและประเมินตัวชี้วัดคุณภาพ (KPI) ทั้งหมด

2.4) กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวชี้วัดคุณภาพของแต่ละตัว

2.5) ครูผู้รับผิดชอบโครงการของ KPI ทุกคน จัดทำ Port folio เพื่อสะสมผลการดำเนินงานตามโครงการนั้นๆ ซึ่งสะท้อนถึงผลสำเร็จของการดำเนินงาน

3) ขั้นการสังเกต (Observe) ผู้วิจัยและโรงเรียนร่วมกันทำกิจกรรม ดังต่อไปนี้

3.1) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบของการประกันคุณภาพ ในแต่ละตัวชี้วัด โดยการสัมภาษณ์ ให้ตอบแบบสอบถาม เยี่ยมชั้นเรียน สัมภาษณ์รายการ ศึกษาเอกสาร

3.2) จัดเก็บข้อมูลจากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) กับผู้รับผิดชอบโครงการ

3.3) ตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานจาก Port folio เอกสารและร่องรอยการทำงานต่างๆ

3.4) ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)

3.5) ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล

4) ขั้นสะท้อนการปฏิบัติ (Reflect) ผู้วิจัยและโรงเรียนร่วมกันทำ กิจกรรมดังต่อไปนี้

4.1) นำข้อมูล สารสนเทศที่เกิดจากขั้นการสังเกต เสนอที่ประชุม ใหญ่และที่ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อพิจารณา

4.2) ที่ประชุมประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอภิปราย วิพากษ์ ให้ข้อสังเกต อย่างหลากหลายโดยเฉพาะประเด็นที่เป็นจุดอ่อน และมีระดับคุณภาพมาตรฐาน ต่ำ หรือประเด็นที่เป็นจุดแข็งเพื่อการพัฒนาให้ก้าวหน้าและยั่งยืนต่อไป

4.3) แบ่งกลุ่มพิจารณาถึงสาเหตุ และแนวทางแก้ไข ตามประเด็นที่ ยังเป็นจุดอ่อนหรือองค์ประกอบระบบประกันคุณภาพภายในที่มีระดับคุณภาพมาตรฐานต่ำ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงแผน (Re-plan) เข้าสู่วงจรของ AR อีกครั้ง

2.6.4 ผู้วิจัยเขียนรายงานสรุปผลการดำเนินงานเสนอกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ทั้ง 3 ท่าน และทำการปรับปรุงแก้ไข เพื่อเตรียมเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ

2.6.5 สรุปผลการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน :
กรณีศึกษา โรงเรียนยางวิทยาคม เขียนรายงานเผยแพร่ผลการพัฒนา และผลการวิจัยทั้งฉบับ

2.7 ผลที่ได้รับ โรงเรียนได้แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาด้านผู้เรียนของโรงเรียนยางวิทยาคมใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตาม ระบบ
ประกันคุณภาพภายใน ทั้งระบบต่อไป

(อนึ่ง สำหรับการเขียนรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ประยุกต์จาก
การเขียนรายงานการวิจัยของ สิริ ถีอาสนา (2549 : 39) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนา ระบบ
ประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ :
กรณีศึกษา มาเป็นแนวทางสำหรับการเขียนผลการวิเคราะห์ครั้งนี้)

เพื่อให้เห็นภาพรวมของการวิจัยครั้งนี้ จึงขอสรุปขั้นตอนการวิจัยทั้ง 2 ระยะ ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการประกันคุณภาพ

1. วัตถุประสงค์ เพื่อทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพปัญหา
2. เป้าหมาย เพื่อนำข้อมูลไปเป็นฐานในการพัฒนาในระยะที่ 2
3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
 - 3.1 ผู้บริหารและรองผู้บริหาร โรงเรียนยางวิฑาคม
 - 3.2 ครูปฏิบัติการสอน
 - 3.3 นักเรียนโรงเรียนยางวิฑาคม
- 4 เครื่องมือ แบบสัมภาษณ์กลุ่ม แบบสังเกต
- 5 สถานที่ ห้องประชุมพัฒนาการศึกษาโรงเรียนยางวิฑาคม
- 6 ระยะเวลา 1 เดือน
- 7 วิธีดำเนินการ
 - 7.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.2 ศึกษารายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา, SAR, SSR และแผนปฏิบัติการราชการประจำปี
 - 7.3 สัมภาษณ์ผู้บริหาร และคณะครูโรงเรียนยางวิฑาคม
 - 7.4 สังเคราะห์ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ต่างๆ
8. ผลที่ได้รับ ข้อเสนอแนะสภาพปัญหาและความต้องการ

ระยะที่ 2 พัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน

1 วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น	6. วิธีดำเนินการ
2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่	6.1 ประชุมสัมมนา
2.1 ผู้บริหารและรองผู้บริหาร โรงเรียนยางวิฑาคม	6.2 จัดทำแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน
2.2 ครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนยางวิฑาคม	6.2.1 กำหนดยุทธศาสตร์หลัก
2.3 นักเรียนโรงเรียนยางวิฑาคม	6.2.2 กำหนดตัวชี้วัดคุณภาพ
3 เครื่องมือ	6.2.3 กำหนดเป้าหมาย
3.1 โครงการ/กิจกรรม	6.2.4 กำหนดโครงการ
3.2 แนวทางการพัฒนา	6.2.5 กำหนดผู้รับผิดชอบ – ผู้สนับสนุน
3.3 แบบสัมภาษณ์	6.2.6 กำหนดระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณที่ใช้
3.4 แบบสังเกต	6.2.7 กำหนดระยะเวลาดำเนินการของผู้วิจัย
3.5 แบบประเมินโครงการ/กิจกรรม	6.2.8 กำหนดการตรวจติดตามและประเมินผลงาน
4. สถานที่ โรงเรียนยางวิฑาคม ตำบลยาง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม	6.3 พัฒนาโดยใช้หลักทฤษฎีวิจัยเชิงปฏิบัติการ
5. ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551	6.4 รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
	6.6 สรุปผลการพัฒนาการ
	7. ผลที่ได้รับ
	ได้แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

แผนภูมิที่ 20 สรุปขั้นตอนการวิจัย เรื่อง การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านผู้เรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนยางวิฑาคม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

- 1.1 โครงการ/กิจกรรม
- 1.2 แนวทางการพัฒนา
- 1.3 แบบสังเกต
- 1.4 แบบสัมภาษณ์
- 1.5 แบบประเมินโครงการ/กิจกรรม

2. ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินโครงการ/กิจกรรม เป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยทำการสังเกต การสัมภาษณ์ และการประเมินผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลโดยแยกตามกลยุทธ์และตามวัตถุประสงค์

3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน

3.2 สร้างแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน

3.3 นำแบบแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

3.4.1 นายนิพนธ์ ยศดา วุฒิปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนยางวิทยาคม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

3.4.2 นายเรืองเดช สีหาอินทร์ วุฒิปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านส้มโอง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3.4.3 นางกุลวดี ผ่านจันทาร วุฒิปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองแวง-หนองตุ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

3.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3.6 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลเชิงคุณภาพว่าข้อมูลที่ได้เพียงพอหรือยัง ข้อมูลตอบปัญหาในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน ได้หรือไม่ และข้อมูลเป็นข้อมูลที่แท้จริงหรือไม่ ผู้วิจัยประยุกต์การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) (สุภางค์ จันทวานิช. 2547 : 25 ; อ้างอิงมาจาก Denzin. 1970) มีวิธีตรวจสอบคือ

1. การจัดกระทำข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ตรวจสอบว่าความแตกต่างด้านเวลา ด้านสถานที่ และด้านบุคคล ทำให้ข้อมูลเปลี่ยนไปหรือไม่

1.2 การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) ในกรณีที่ไม่นั่นใจในตัวผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบโดยเปลี่ยนผู้สังเกต อาจเป็นครูผู้ร่วมวิจัย และหรือผู้อำนวยการ โรงเรียน เป็นต้น เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้เหมือนกันหรือไม่

1.3 การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) ตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีที่แตกต่างกันคือ จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพผสมกับการวิจัยเชิงปริมาณ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบอุปนัย (Analytic Induction)

1.4 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม ของผู้ร่วมวิจัย นำมาจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ตามกรอบการวิจัย และนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์สอดคล้อง โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลแบบหลายมิติ และเมื่อได้ข้อมูลที่สามารถนำไปตอบคำถามการวิจัยได้จากนั้นจึงนำมาเรียบเรียงเป็นความเรียงต่อไป

2. การวิเคราะห์ผลการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านผู้เรียน โดยแยกการวิเคราะห์ 2 วงรอบ คือ วงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการพัฒนาตามขั้นตอนของการปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์